

Met deze nieuwsbrief informeren wij u over landelijke en regionale ontwikkelingen rondom prenatale screening. Heeft u vragen naar aanleiding van de inhoud van deze nieuwsbrief, of wilt u in een volgende nieuwsbrief bepaalde zaken terugzien, dan horen wij dat graag. Wij zijn telefonisch te bereiken via 010-703 1332/7479 of per e-mail via prenatalescreening@erasmusmc.nl.

LANDELIJKE INFORMATIE

RIVM onderzoekt implementatie NIPT en 18 wekenecho

De minister en staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) hebben het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) gevraagd om een uitvoeringstoets voor de niet-invasieve prenatale test (NIPT) en een uitvoeringstoets voor het eventueel vervroegen van het SEO van 20 weken naar 18 weken. Dat staat in de brief aan de kamer d.d. 23 november. De brief is een reactie op het advies "Prenatale Screening" van de Gezondheidsraad van eind 2016.

In de uitvoeringstoets over de NIPT wordt gekeken hoe de NIPT onderdeel kan worden van het prenatale screeningsprogramma van het RIVM. Ondertussen blijft de NIPT beschikbaar via de lopende onderzoeken TRIDENT-1 en TRIDENT-2. In de uitvoeringstoets over de 18 wekenecho worden de uitvoeringsconsequenties van het vervroegen van de 20 wekenecho in kaart gebracht. Met het vervroegen is er meer tijd voor vervolgonderzoek, diagnostiek en belangrijke keuzes voor de zwangere en haar partner. Het RIVM zal deze uitvoeringstoetsen oppakken.

Daarnaast wil VWS met het RIVM, ZonMw Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie en de Gezondheidsraad uitwerken welke vervolgstappen en eventueel verder onderzoek nodig zijn in het kader van de 13-wekenecho.

Wijziging melding nevenbevindingen in de NIPT-uitslagbrief

Een zwangere die kiest voor nevenbevindingen, kreeg vanaf de start van TRIDENT-2 alleen een uitslag over nevenbevindingen als het laboratorium aanwijzingen vond voor nevenbevindingen. Geen melding in de uitslagbrief betekende: geen aanwijzingen voor nevenbevindingen. Vanaf maandag 17 december wijzigt de uitslagbrief van zwangeren die kozen voor de NIPT met nevenbevindingen. Het laboratorium geeft voortaan ook door dat er geen nevenbevindingen (andere chromosoomafwijkingen) zijn te melden. Aan de uitslagbrief is een nieuwe disclaimer (voor de aanvrager) en 'Let op' (voor de cliënt) toegevoegd. Er wordt verwezen naar www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl/nevenbevindingen voor meer informatie. De betreffende pagina op www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl is aangepast.

Landelijke monitor

De landelijke monitor met alle screeningsgegevens van het programma prenatale screening over 2017 is gereed. IQ healthcare heeft deze monitor uitgevoerd in opdracht van het RIVM-CvB. Het doel van de monitor is het bewaken van de voortgang van het screeningsprogramma aan de hand van een set indicatoren, zoals vastgesteld. Berekende kerncijfers en indicatoren worden op zowel landelijk als regionaal niveau gepresenteerd. De monitor wordt op korte termijn gepubliceerd.

Wijzigingen SEO kwaliteitseis

De Programmacommissie Prenatale Screening heeft op 6 december 2018 geadviseerd de periode waarin het SEO wordt uitgevoerd aan te passen. Dit betekent dat het SEO één week eerder afgerond moet zijn dan voorheen en bij voorkeur vroeger in de zwangerschap plaatsvindt. Deze wijzigingen in de periode zijn belangrijk in verband met eventuele vervolgdagnostiek en de uitslagtermijn na verwijzing naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek. De nieuwe eis luidt als volgt: *'Het SEO kan worden uitgevoerd tussen week 18+0 en week 21+0 van de zwangerschap, en bij voorkeur tussen week 19+0 en 20+0 van de zwangerschap.'*

Ook bij een incompleet SEO vanwege onvoldoende beeldvorming geldt dat de herhaling van het SEO vóór 21+0 afgerond is. De nieuwe SEO kwaliteitseis gaat in per 1 januari 2019. Alle zwangeren die zich bij een verloskundige melden ná 1 januari 2019 en een SEO willen, zullen gezien moeten worden voor een SEO volgens de nieuwe kwaliteitseis.

De nieuwe eis wordt binnenkort gepubliceerd op www.rivm.nl/down-edwards-patau-seo. De veranderingen zullen op korte termijn ook doorgevoerd worden in de folder en in de andere materialen.

Aankondiging toets counselingsvaardigheden in 2019

Met de introductie van de NIPT als eerste screeningstest in 2017, heeft de minister aangegeven dat daarmee de counseling aan zwangeren complexer is geworden. Het ontwikkelen en uitvoeren van een toetsingssysteem voor de kwaliteit van de counseling werd om die reden verplicht gesteld in de WBO vergunning. In een projectgroep met vertegenwoordigers van alle beroepsgroepen, het RIVM en de regionale centra is gewerkt aan een toetsingskader en daarbij is gekozen voor de methode van TrainTool.

Vanaf 2019 wordt getoetst op counselingsvaardigheden prenatale screening. Met deze nieuwe interactieve toets laat de counselor zien welke vaardigheden zij beheerst in verschillende situaties. Dat gebeurt door te reageren op korte videofragmenten, waarop uitgebreide terugkoppeling volgt. Counselors kunnen hun vaardigheden toetsen op elk gewenst moment van de dag én op elk gewenste locatie. Om bij de praktijk aan te sluiten is de toets in een projectgroep, met onder andere verloskundigen, ontwikkeld én is de toets eerst in een pilot onder 50 counselors uitgetoetst.

Alle regionale centra starten begin 2019 met het afnemen van de toets counselingsvaardigheden. Alle counselors zullen gedurende 2019 en 2020 worden uitgenodigd om de toets te maken. Aan deze toets wordt deze eerste keer geen norm verbonden, de counselor krijgt dus geen voldoende of onvoldoende. Het volgen van de toets is wel een verplichting. De coördinatie van het proces ligt op landelijk niveau, bij de Coöperatie Landelijk Beheer Prenatale Screening (CLBPS). U krijgt dus een eerste aankondiging van de CLBPS. De uitnodiging voor de toets komt van TrainTool. Meer informatie rondom de toets en hoe u de toets moet maken, krijgt u op het moment dat u de uitnodiging ontvangt. Let dus op de aankondiging en uitnodiging die per mail worden verstuurd vanaf 2019.

Vaardigheidstrainingen

Het merendeel van de counselors heeft inmiddels de vaardigheidstraining gevolgd. Voor de counselors die de training nog niet hebben gevolgd, is landelijk afgesproken dat zij nog eenmalig de kans krijgen **vóór 1 april 2019** de vaardigheidstraining middels een 'bezemklas' te volgen. De opleidingen zullen binnenkort de data voor begin 2019 bekend maken. Na 1 april 2019 kan u de training niet meer volgen en wordt uw kwaliteitsovereenkomst met het regionaal centrum ontbonden.

Bijcholingsronde counselors 2017/2018

De verplichte bijscholing voor counselors in 2017/2018 bestaat uit de volgende onderdelen:

- Reguliere bijscholing dagdeel theorie 3 punten
- Reguliere bijscholing dagdeel counselingsvaardigheden 4 punten
- DIN 2.1 3 punten
- Scholing op het gebied van counseling 2 punten

De regionale centra zullen in 2019 toetsen of de counselors aan de verplichte bijscholing hebben voldaan. Landelijk is op 6 december door alle regionale centra afgesproken dat, mochten de 2 punten voor 'scholing op het gebied van counseling' nog niet zijn gevolgd, deze punten ingehaald kunnen worden in 2019 door bijvoorbeeld een regiobijeenkomst te volgen bij het eigen regionaal centrum of bij een ander regionaal centrum.

Website RIVM vernieuwd

Sinds kort ziet de RIVM website er anders uit dan u gewend bent. Dit komt omdat de site is omgezet naar een nieuw systeem met een andere vormgeving. De inhoud is echter nog hetzelfde. Het nieuwe systeem voldoet aan de eisen voor een moderne en toegankelijke website. Ook voor mensen met een beperking die de website met hulpmiddelen moeten raadplegen. De komende maanden wordt er nog gewerkt aan de overzichtelijkheid, vindbaarheid en uitstraling van de nieuwe website.

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

Documenten en publicaties • Onderwerpen • Over RIVM

Home > Down-syndroom en aan

Prenatale screening op down-, edwards- en patau syndroom en SEO

Als verwante ouders dat willen, kunnen ze hun ongeboren kind laten onderzoeken op een aantal afwijkingen en aandoeningen. Ze kunnen kiezen voor prenatale screening op down-, edwards- en patau syndroom en het structureel echoscopisch onderzoek (SEO) of 2D-veloecho.

In dit onderwerp:

- Counseling
- Down-, edwards- en patau syndroom
- Combinatietoets en NIFT
- Structureel echoscopisch onderzoek (SEO)
- 2D-veloecho
- Ethica
- Overzicht
- Kwaliteitskwaliteit en zorgaanbod
- Informatiematerialen
- Opleiding en bijscholing
- Organisatie

Publieksoverzicht 19-11-2018 18:00 - Wijzigingsdatum: 16-12-2018 17:07

Als verwante ouders dat willen, kunnen ze hun ongeboren kind laten onderzoeken op een aantal afwijkingen en aandoeningen. Ze kunnen kiezen voor prenatale screening op down-, edwards- en patau syndroom en het structureel echoscopisch onderzoek (SEO) of 2D-veloecho.

Bereidness, onze website is vernieuwd maar het is nog aan de hand van de oude versie. Het gebruik van de oude versie wordt niet ondersteund.

Het doel van prenatale screening is om te bepalen of de verwante, volg je informatie over de eventuele aanwezigheid van één of meer aandoeningen, zodat jij en je partner maken uit verschillende handelingen.

De zorgers hier heeft een meer verschillende vormen van prenatale screening:

1. Screening op down-, edwards- en patau syndroom met de combinatie van de NIFT
2. Een structureel echoscopisch onderzoek (SEO) ofwel 2D-veloecho, waarmee de zorgers informatie krijgt of er aandoeningen zijn over het mate van structureel afwijkingen bij de foetus.

Indien de zorgers dat willen, is er een combinatie van de combinatie van de NIFT en het SEO digitaal onderzoek mogelijk om meer zekerheid te krijgen over eventuele aanwezige afwijkingen.

Als professional wilt u op deze website onder andere informatie over de uitvoering van de prenatale screening (de screening, de NIFT, de combinatie van het SEO). Daarnaast krijgt u op deze site informatie over de organisatie van de prenatale screening op down-, edwards- en patau syndroom en het SEO, de rol van de overheid en de relevante wetten en regels.

Informatie van het screeningslaboratorium star-shl

1. Insturen van serum voor de combinatietest in periode Kerst/Nieuwjaar aan het laboratorium star-shl

Zoals in een eerdere nieuwsbrief reeds aangegeven, hierbij nog even ter herinnering:

In verband met de aankomende ongunstig vallende Kerstdagen en Nieuwjaarsdag is het verzoek:

- materiaal dat op donderdag 20 december en vrijdag 21 december wordt afgenomen, volgens de voorschriften invriezen tot en met maandag 24 december en op die dag verzenden.
- materiaal dat op donderdag 27 december en vrijdag 28 december wordt afgenomen, volgens de voorschriften invriezen tot en met maandag 31 december en op die dag verzenden.

Wij verzoeken u op het bloedafname formulier te noteren gedurende welke periode het materiaal is ingevroren (<datum> tot <datum>). Serum dient in de plastic verzendbuis bevroren te worden. Afnamebuizen zijn **NIET** geschikt voor invriezen. **Wij willen u vragen de bloedafnamelocaties met wie u samenwerkt hiervan op de hoogte te stellen.**

2. Lab-tarief 2019

Star-shl brengt sinds 1 januari 2018 € 61,26 voor de serumscreening in rekening. Zoals aangegeven in de werkafspraken met de echocentra wordt dit tarief jaarlijks geïndexeerd op basis van de nieuwe NZa tarieven. Het landelijk vastgestelde max. NZa tarief voor de serumscreening in 2019 is € 70,06*. Dit betekent een indexering van 4,5% t.o.v. het serumtarief in 2018 van € 67,02. Op basis van deze indexering zal Star-SHL per 1 januari 2019 € 64,02 in rekening brengen voor de serumscreening.

*NZa tarief 2019 combinatietest eenling € 176,96 minus NZa tarief combinatietest volgend kind € 106,90.

REGIONALE INFORMATIE

ALGEMEEN: Evaluatie regiobijeenkomst 12 november

De regiobijeenkomst van maandagmiddag 12 november jl. in Theater Zuidplein is door de deelnemers beoordeeld met een mooi gemiddelde van 7,8. Zowel de feedback over locatie en tijdstip als de feedback over onderwerpen met praktische toepasbaarheid zal worden meegenomen bij de organisatie van toekomstige bijeenkomsten. Wij waarderen alle constructieve opmerkingen, dank daarvoor.

ALGEMEEN: volgende regiobijeenkomst

De volgende regiobijeenkomst staat gepland voor voorjaar 2019. Exacte informatie over datum, locatie en programma volgt later. De SPSZN hoort graag van u wanneer u onderwerpen heeft die u graag eens in een regiobespreking aan de orde wilt laten komen.

PERIDOS: beveiligd informatie versturen naar de helpdesk

Op de Peridos website is onder 'Contact' een formulier geplaatst waarmee direct meldingen in de helpdesk kunnen worden gedaan. Hiermee is het mogelijk om privacygevoelige informatie zoals BSN en/of geboortedatum van een zwangere rechtstreeks naar de helpdesk te sturen. Dit is een veiliger manier van versturen van informatie dan via de mail.

Het formulier is rechtstreeks te bereiken via <https://www.peridos.nl/helpdesk/>

PERIDOS: verwijderen meldingen

Vanuit de gebruikers is de vraag gekomen om in Peridos de meldingen in het meldingscherm te kunnen verwijderen. Om een bekeken melding te kunnen verwijderen wordt in de melding (aan de rechterkant) een prullenbakje getoond. Dit prullenbakje is alleen zichtbaar voor zorgverleners die ook bevoegd zijn om meldingen te kunnen verwijderen.

PERIDOS: rapportage verrichtingen zelf opvragen

Zorgverleners kunnen in Peridos zelf een rapportage opvragen waarin het aantal (opgeladen) verrichtingen van de zorgverlener in een geselecteerde periode wordt vermeld. De zorgverlener kan deze rapportage voor zichzelf opvragen. De zorginstellingsbeheerder kan dit doen voor alle zorgverleners binnen de zorginstelling. De handleiding kunt u raadplegen op de website van Peridos of via deze [link](#). Houdt u er rekening mee dat het opvragen enkele minuten kan duren.

PERIDOS: bereikbaarheid helpdesk in december

Van 24 december 2018 tot 2 januari 2019 is landelijk beheer telefonisch niet bereikbaar. Meldingen of vragen kunnen naar de helpdesk (<https://www.peridos.nl/helpdesk/>) worden gemaild. Op de normale werkdagen zal minimaal één keer per dag naar de meldingen gekeken worden om de meest urgente zaken op te pakken.

COUNSELING: deadline insturen evaluatieformulier kwaliteitstoetsing

Van een aantal zorginstellingen counseling hebben wij nog niet het evaluatieformulier van de kwaliteitstoets counseling retour ontvangen. Wij herinneren de betreffende zorginstellingbeheerders eraan dat zij het evaluatieformulier vóór 31 december 2018 dienen te retourneren. Neem vooral contact met ons op mochten er onduidelijkheden of vragen zijn.

ALGEMEEN: Kerstperiode

Van maandag 24 december 2018 t/m woensdag 2 januari 2019 zijn de medewerkers van de SPSZN afwezig.

Het bureau van de SPSZN wenst u allen fijne feestdagen en een gezond 2019!